

přízrak JO NESBØ

☰ KNIHA ZLIN

Copyright © Jo Nesbø 2011
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © Kateřina Křišťůvková 2014

ISBN 978-80-7473-221-8

Tord Schultz položil kufr Samsonite na pohyblivý pás, který zavazadlo dovezl do skeneru vedle usmívajícího se pracovníka bezpečnostní služby.

„Nechápu, že si necháte psát takovéhle služby,“ podotkla letuška. „Bangkok dvakrát do týdne.“

„Sám jsem si je vyžádal,“ odvětil Tord Schultz a prošel bezpečnostním rámem. Kdosi z profesní organizace agitoval za to, že by se měl letištní personál vzbouřit a nenechat se několikrát denně vystavovat rentgenovému záření, protože jistý výzkum v USA prokázal, že procento pilotů a členů posádek umírajících na rakovinu je vyšší než u zbytku obyvatelstva. Ovšem tihle stávkoví agitátoři se nezmiňovali o tom, že průměrný věk dožití je také vyšší. Členové leteckého personálu umírají na rakovinu proto, že není moc jiných věcí, na které by mohli umřít. Žijí nejbezpečnější život na světě. Nejnudnější život na světě.

„Vy chcete tolik létat?“

„Jsem pilot, létání mě baví,“ zalhal Tord Schulz, sundal kolečkový kufr z pásu, vysunul nastavitelnou rukojeť a vyrazil.

Rychle ho dohonila, klapání jejích podpatků na letištní podlaze z šedého mramoru vzor Antique Foncé osloského letiště téměř přehlušovalo hučení hlasů pod klenbou z dřevěných trámů a oceli. Bohužel však nepřehlušilo její šeptem pronesený dotaz:

„Je to kvůli tomu, že vás opustila, Torde? Je to proto, že vám zbývá spousta volného času a nemáte ho čím vyplnit? Proto, že se vám nechce sedět doma a...“

„Je to proto, že potřebuju peníze za přesčasy,“ přerušil ji. To aspoň nebyla úplná lež.

„Já totiž přesně vím, jak vám je. Jak asi víte, v zimě jsem se rozvedla.“

„Jistě,“ přitakal Tord Schultz, který ani netušil, že byla vdaná. Vrhł na ni rychlý pohled. Padesát? Bůh ví,

jak vypadá po ránu, bez podkladového make-upu a nalíčení. Povadlá letuška s povadlými letuškovskými sny. Byl si dost jistý, že se s ní nikdy nemiloval. Rozhodně ne zepředu. Čí je tahle hláška? Jednoho z těch ostríle-
ných pilotů. Stíhacích pilotů milujících whisky s ledem a modré nebe. Jednoho z těch, co stihli odejít do penze, než jim poklesla prestiž. Ve chvíli, kdy chodbou za-
bočovali k budově posádek, zrychlil. Letuška už byla udýchaná, avšak nadále s ním dokázala držet krok. Po-
kud se mu ale podaří tempo nezmírnit, možná jí dojde vzduch k mluvení.

„Torde, vzhledem k tomu, že máme v Bangkoku pře-
spat, možná bychom mohli...“

Hlasitě zívá. A spíš vycítil, než uviděl, že se jí to do-
tklo. Po včerejším večeru byl pořád dost vyřízený, po
odchodu mormonů došlo ještě na další drinky a další
prášek. Ne že by toho vypil tolik, aby neprošel testem
na alkohol, samozřejmě, bylo toho však dost na to, aby
se už teď musel obávat, že bude během těch jedenácti
hodin ve vzduchu bojovat se spánkem.

„Koukněte!“ vykřikla letuška oním pitomým glissan-
dem, které ženy používají, jestliže chtějí vyjádřit, že je
něco srdceryvně roztomiloučké.

Podíval se. Proti nim přicházel pejsek se světlou sr-
stí, dlouhýma ušima a smutnýma očima a zuřivě vrtěl
ocasem. Špringršpaněl. Vedla ho žena se stejně světlý-
mi vlasy, s velkými náušnicemi, náznakem všeobecně
omluvného úsměvu a mírnýma hnědýma očima.

„Není roztomilý?“ zapředla letuška.

„Jo,“ odtušil Tord Schultz s obavami v hlase.

Pes v rychlosti přičichl k rozkroku pilota krácejícího
před nimi. Ten se na zvíře i jeho paničku otočil s po-
zdviženým obočím a s úšklebkem, který měl patrně
něco naznačovat, něco klukovského, přidrzlého. Tord
Schultz však kolegovy myšlenkové pohody sledovat

nestíhal. Nestíhal sledovat jiné myšlenkové pochody než své vlastní.

Pes měl na sobě žlutou vestičku. Stejnou, jakou měla i žena s náušnicemi. Na vestách stálo CELNÍ SPRÁVA/CUSTOMS.

Pes se blížil, byl od nich už jen pět metrů.

Neměl by to být problém. Nesmí to být problém. Materiál je zabalený do kondomů a dvojité vrstvy mrazicích sáčků. Tudy nemůže proniknout ani molekula pachu. Prostě se jenom usmívej. Uklidni se a usmívej se. Ani moc, ani málo. Tord Schultz se obrátil ke štěbetajícímu hlasu po svém boku, jako by vycházející slova vyžadovala hluboké soustředění.

„Promiňte.“

Mínuli psa a kráčeli dál.

„Promiňte!“ Hlas se ozval ostřeji.

Tord Schultz hleděl před sebe. Dveře vedoucí do budovy posádek nebyly dál než deset metrů. Bezpečí. Deset kroků a má to v kapse.

„Excuse me, sir!“

Sedm kroků.

„Myslím, že mluví k vám, Torde.“

„Cože?“ Tord Schultz se zastavil. Musel se zastavit. Ohlédl se s výrazem, o němž doufal, že nevypadá jako přehnaný údiv. Žena ve žluté vestě k nim přistoupila.

„Pes vás označil.“

„Opravdu?“ Pilot pohlédl na psa. Jak? pomyslel si.

Pes mu pohled opětoval a zuřivě zavrtěl ocasem, jako by Tord Schultz byl jeho nový kamarád na hraní.

Jak to? Dvojité vrstvy mrazicích sáčků a kondomy. Jak to?

„To znamená, že vás musíme prohledat. Půjdete se mnou.“

Nadále měla v očích mírnost, za slovy však nezazněl otazník. Tord Schultz téže chvíli pochopil, v čem je problém. Uchopil služební průkaz na hrudi.

Kokain.

Když si urovnával poslední lajnu, zapomněl průkaz otřít. To bude ono.

Bylo to ale jenom pár zrníček, což by mohl klidně vysvětlit tím, že si jeho průkaz vypůjčil kdosi na večírku. Tohle teď nebyl jeho největší problém. Kufr. Prohledají mu ho. Jako pilot nacvičoval a opakoval nouzové postupy tak často, že jednal téměř automaticky. Právě o to totiž jde – i když vás zachvátí panika, musíte udělat právě to, k čemu se mozek z nedostatku jiných rozkazů uchýlí: držet se nouzových postupů. Kolikrát si tuhle situaci představoval: celník, který ho vyzve, aby šel s ním. Promýšlel si, co by udělal. V duchu si to nacvičoval. Obrátil se s odevzdaným úsměvem k letušce, stihl si přečíst její jmenovku: „Jak vidno, pes mě označil, Kristin. Můžu vám dát kufr?“

„Kufr vezmeme s sebou,“ ozvala se zaměstnankyně celní správy.

Tord Schultz se k ní otočil. „Měl jsem dojem, že jste říkala, že pes označil mě, ne kufr.“

„To je pravda, ale...“

„Mám tam doklady k letu, které si ostatní členové posádky musí projít. Ovšem pokud si chcete vzít na triko zpoždění plného Airbusu 340 do Bangkoku...“ Uvědomil si, že se – a to doslova – nafoukl. Zhluboka se nadechl a v saku uniformy vypjal hrudní svalstvo. „Jestliže prošvihneme slot, může to znamenat několi-kahodinové zpoždění a stovky tisíc korun ztráty pro společnost.“

„Obávám se, že předpisy...“

„Tři sta čtyřicet dva pasažérů,“ přerušil ji Schultz. „Spousta z nich děti.“ Doufal, že žena v tom uslyší seriózní starost kapitána letadla, nikoli počínající paniku pašeráka drog.

Zaměstnankyně celní správy poplácala psa po hlavě a pohlédla na Schultze.

Vypadá jako matka, pomyslel si. Žena, která má děti, a ví, co je odpovědnost. Žena, která by měla mít pro jeho situaci pochopení.

„Kufr vezmeme s sebou.“

V pozadí se objevil další celník. Stál tam, široce rozkročený, paže zkrřížené.

„Tak si to pojďme odbýt,“ vzdychl Tord Schultz.

Šéf oddělení vražd osloského krajského policejního ředitelství Gunnar Hagen se opřel do kancelářské židle a zkoumavě si prohlížel muže ve lněném obleku. Naposledy ho viděl před třemi lety, tehdy měl jeho někdejší podřízený trhlínu ve tváři čerstvě sešitou a krvavě červenou a vypadal jako vyřízený člověk. Nyní však jeho vypadal zdravě, na těle mu přibýlo pár vytrénovaných kilogramů a ramena mu pěkně vyplňovala oblek. Oblek. Hagen si vzpomínal, že jeho kriminalista nosil džíny a kanady, nikdy nic jiného. Druhou neobvyklostí byla visačka na klopě saka, která prozrazovala, že muž není zaměstnanec, nýbrž návštěvník: HARRY HOLE. Ovšem na židli seděl stále stejně – spíš ležel, než seděl.

„Vypadáte mnohem líp,“ pronesl Hagen.

„Vaše město taky,“ odušil Harry s nezapálenou cigaretou pohupující se mu mezi rty.

„Myslíte?“

„Pěkná opera. Trochu míň fetáků v ulicích.“

Hagen vstal a přistoupil k oknu. Z šestého patra budovy policejního ředitelství viděl, jak se nová osloská čtvrť Bjørvika koupe ve slunečním světle. Renovace byla v plném proudu. Bourání dokončeno.

„Během posledního roku došlo k markantnímu snížení počtu případů předávkování. Ceny vzrostly, spotřeba klesla. Vedení města dostalo to, oč žadonilo. Oslo už není v Evropě na vrcholu žebříčku v počtu předávkovaných.“

„Návrat šťastných časů.“ Harry složil ruce za hlavou. Zdálo se, že snad ze židle sklouzne.

Hagen vzdychl. „Neprozradil jste mi, Harry, co vás přivádí do Osla.“

„Že ne?“

„Ne. Nebo tedy konkrétněji sem na oddělení vražd.“

„Je snad neobvyklé, když někdo zajde na návštěvu za bývalými kolegy?“

„Ne, u ostatních, normálně socializovaných jedinců ne.“

„Hm.“ Harry skousl filtr camelky. „Mým povoláním jsou vraždy.“

„Snad byly, ne?“

„Dovolte mi to přeformulovat: mojí profesí, mým oborem jsou vraždy. To je pořád to jediné, o čem něco vím.“

„Co tedy chcete?“

„Dělat svůj obor. Vyšetřovat vraždy.“

Hagen povytáhl obočí. „Vy pro mě chcete zase pracovat?“

„Proč ne? Pokud si dobře vzpomínám, patřil jsem k nejlepším.“

„Omyl,“ odvětil Hagen a obrátil se zpátky k oknu. „Byl jste vůbec nejlepší.“ A tiše dodal: „Nejhorší a nejlepší.“

„Vzal bych si rád na starost jednu z těch vražd mezi fetáky.“

Hagen se suše ušklíbl. „Kterou z nich? Jen za posledního půl roku tu máme čtyři. A v žádné z nich jsme nijak nepokročili.“

„Gusto Hanssen.“

Hagen neodpověděl, nadále si prohlížel lidi povalující se venku na trávníku. Automaticky mu naskočily jisté myšlenky. Lidé zneužívající sociální dávky. Zloději. Teroristé. Proč vidí tohle, a ne tvrdě pracující, kteří si zasloužili několik hodin volna na zářijovém slunci?

Pohled policajta. Slepota policajta. Zpola naslouchal Harryho hlasu za sebou.

„Gusto Hanssen, devatenáct let. U policie známá firma, dealer a fetiš. Nalezen dvanáctého července mrtve v jednom bytě v Hausmannově ulici. Vykrvácel po střelné ráně do hrudníku.“

Hagen se drsně zasmál: „Proč chcete jediný případ, který je objasněný?“

„Myslím, že to víte.“

„Ano, to vím,“ vzdychl Hagen. „Ale kdybych vás opět zaměstnal, nasadil bych vás na některý z těch jiných případů. Na ten případ s tajným agentem.“

„Já chci tenhle.“

„Existuje asi tak tisíc důvodů, proč na tenhle případ nikdy nasazen nebudete, Harry.“

„Jako třeba?“

Hagen se k Harrymu obrátil. „Patrně bude stačit, když se zmíním o tom nejpodstatnějším. A sice, že ten případ už byl vyřešen.“

„A krom toho?“

„Ta vražda nespadá pod nás, nýbrž pod Kripis. A nemám tu žádná volná místa, naopak se snažím počet zaměstnanců snížit. Taký nejste vhodný kandidát. Mám pokračovat?“

„Hm... Kde je?“

Hagen ukázal z okna. Přes trávník k šedé kamenné budově za žlutým listovým lip.

„Botsen,“ přikývl Harry. „Sedí ve vazbě.“

„Prozatím.“

„Zákaz návštěv?“

„Kdo vás vypátral v Hongkongu a pověděl vám o tom případu? Že by snad...“

„Ne,“ přerušil ho Harry.

„Takže?“

„Takže.“

„Kdo?“

„Možná jsem se o tom dočetl na netu.“

„To sotva,“ ucedil Hagen s chabým pousmáním a ne-tečnými očima. „Ten případ zajímal noviny jenom jediný den a pak byl zapomenut. A nebyla tam uvedena žádná jména. Uveřejnili jenom noticku o sjetém fetákov-i, který kvůli droze zastřelil jiného fetáka. Nic, o co by se měl někdo zajímat. Nic, díky čemu by se ten případ vymykal.“

„Kromě toho, že šlo o dva dospívající kluky,“ namítl Harry. „Devatenáct a osmnáct let.“ Tón Harryho hlasu se změnil.

Hagen pokrčil rameny. „Jsou-li dost staří na to, aby mohli zabíjet, jsou dost staří na to, aby zemřeli. Příští rok by je povolali do vojenské služby.“

„Nemohl byste zařídit, abych si s ním směl promlu-vit?“

„Kdo vás informoval, Harry?“

Harry si zamnul zátylek. „Moje přátelská spojka z kriminalisticko-technického.“

Hagen se usmál. Tentokrát se mu smích objevil i v očích. „Vy jste vážně roztomilý. Pokud vím, máte u policie jenom tři přátele. Bjørna Holma z kriminali-sticko-technického. A Beátu Lønnovou z kriminalistic-ko-technického. Tak kdo z nich to byl?“

„Beáta. Zařídíte mi tu návštěvu?“

Hagen se posadil na okraj psacího stolu a Harryho si prohlížel. Pohlédl na telefon.

„S jednou podmínkou, Harry. Jestliže mi slíbíte, že se od toho případu budete držet na míle daleko. Mezi námi a Kriposem teď panuje příměří a dodržujeme pakt o neútočení, nepotřebuju se s nimi rozhádat.“

Harry se ironicky pousmál. Sesunul se na židli tak, až si mohl prohlížet sponu na svém opasku. „Takže vy a ten král Kriposu jste se spřátelili?“

„Mikael Bellman u Kriposu skončil,“ vysvětlil Hagen. „Kvůli tomu to příměří a pakt o neútočení.“

„Zbavil jste se toho psychopata? Návrat šťast...“

„Naopak.“ Hagen se dutě zasmál. „Bellman je přítomnější než kdy jindy. Je tady v baráku.“

„A sakra. Tady na oddělení vražd?“

„Nedej bože. Vede už přes rok OVOZ.“

„Koukám, že vám tu přibyly i nové zkratky.“

„Oddělení pro vyšetřování organizovaného zločinu. Sloučili spoustu starých oddělení. Oddělení loupežných přepadení, oddělení pro potírání obchodu s bílým masem, protidrogové. To všechno teď spadá pod OVOZ. Přes dvě stovky zaměstnanců, největší oddělení na kriminálce.“

„Hm. To je víc, než měl v Kriposu.“

„Přesto si platově pohoršil. A víte, co to znamená, když lidi jako on vezmou hůř placenou práci?“

„Jde jim spíš o moc,“ odpověděl Harry.

„To on udělal na trhu s drogami pořádek, Harry. Vhodné využívání tajných agentů. Zatýkáni a razie. Máme tu teď míň gangů a žádné války mezi nimi. Počty předávkovaných klesají, jak jsem povídal...“ Hagen namířil ukazováček ke stropu. „A Bellman míří vzhůru. Ten chlap má vyhlédnuté pěkné místo, Harry.“

„To já taky,“ odvětil Harry a vstal. „Botsen. Počítám, že až tam dojdu, bude na mě na recepci čekat povolení k návštěvě.“

„Pokud přistoupíte na můj návrh.“

„Jasně že ano.“ Harry popadl napřaženou ruku svého bývalého šéfa, dvakrát jí potřásl a vykročil ke dveřím. V Hongkongu se naučil dobře lhát. Zaslechl, jak Hagen zvedl telefonní sluchátko, avšak ve chvíli, kdy už stál na prahu, se přece jenom otočil.

„Kdo je ten třetí přítel?“

„Cože?“ Hagen hleděl na telefonní přístroj a ztěžka ukazováčkem vytukával číslice.

„Ten třetí přítel, kterého tady mám.“

Šéf oddělení vražd si přiložil sluchátko k uchu, unaveně se na Harryho zadíval a s povzdechem odpověděl: „Kdo byste myslel?“ A do telefonu pronesl: „Haló? Tady Hagen. Chtěl bych povolení k návštěvě. Ano?“ Zakryl sluchátko rukou. „Dostanete ho. Ale mají tam teď přestávku na oběd, zaběhněte tam ve dvanáct.“

Harry se usmál, mimicky naznačil „děkuju“ a tiše za sebou zavřel dveře.

Tord Schultz si v kabině zapnul kalhoty a natáhl si sako. Na prohlídce tělesných otvorů netrvali. Pracovnice celní správy – stejná, která ho zastavila – čekala před kabinkou. Tvářila se jako přísedící u maturity.

„Děkuji vám za spolupráci,“ pronesla a mávla rukou ke dveřím.

Tord Schultz odhadoval, že vedli dlouhé diskuze o tom, zda se mají omluvit pokaždé, když pes cvičený na vyhledávání drog někoho označí, ale drogy se pak nenajdou. Zastavený člověk, který nabere zpoždění, upadne v podezření a je uveden do rozpaků, by bezpochyby byl toho názoru, že omluva by byla na místě. Jenže mají se omlouvat za to, že dělají svou práci? To, že pes označí lidi, kteří u sebe žádné drogy nemají, se stává opakovaně a omluva by byla polovičním příznáním procedurální chyby, selháním systému. Na druhou stranu měli podle prýmků poznat, že je kapitán. Že není žádný „trojfrčkař“, že nepatří k těm neúspěšným padesátníkům, kteří ustrnuli na místě druhého pilota, protože si kariéru sami zkomplikovali. Naopak, má čtyři prýmky, které dokazují, že má ve všem pořádek, nad vším kontrolu, že je člověk, který ovládá situaci i svůj vlastní život. Věděl, že patří ke kastě letištních bráhmanů. Kapitán letadla je člověk, kterému by se mělo od celníka se dvěma prýmky dostat omluvy, ať už je ona omluva na místě, či nikoli.

„Není zač, je dobré vědět, že někdo bdí,“ odvětil Tord Schultz a rozhlížel se po kufru. V nejhorším případě mu ho jen prohlédli, protože pes ho neoznačil. A kovovými kryty schránky, v níž leží balíček, současné prosvěcovací prostředky beztak neproniknou.

„Brzy vám ho přinesou,“ vysvětlila žena.

Na několik vteřin se rozhostilo ticho, oba se na sebe přítom dívali.

Rozvedená, pomyslel si Tord Schultz.

V témže okamžiku vstoupil jiný celník.

„Váš kufr...,“ spustil.

Tord Schultz se na něj podíval. Hned mu to poznal na očích. Ucítíl, jak mu v žaludku bobtná knedlík, jak stoupá, naráží do trávicí trubice. Jak? Jak?

„Vyndali jsme veškerý jeho obsah a zvážili jsme ho,“ pokračoval. „Prázdný šestadvacetipalcový kufr Samsonite Aspire GRT váží pět celých osm desetin kilogramu. Váš váží šest celých tři desetiny. Chcete nám vysvětlit proč?“

Celník byl příliš velký profesionál na to, aby se zjevně usmíval, Tord Schultz však přesto viděl, jak mu oči triumfálně září. Celník se k němu maličko naklonil a klesl hlasem:

„Nebo vám to máme vysvětlit my?“

Harry po obědě v Olympu vyšel na ulici. Ta stará, poněkud zpustlá nálevna, kterou si pamatoval, prošla renovací a změnila se v drahou západní verzi východní hospody s obrovskými obrazy starých osloských dělnických čtvrtí. Ne že by to nebylo pěkné, ty lustry a to všechno. Dokonce i makrela chutnala dobře. Jen to prostě nebyl... Olymp.

Zapálil si cigaretu a přešel Botsenský park rozkládající se mezi policejním ředitelstvím a starými šedými zdmi osloské věznice. Minul muže, který právě na jeden ze stromů věšel otrhaný červený plakát. Do

kůry stoleté lípy poskytující stín připíchal cosi nastřelovačkou. Zdálo se, že si neuvědomuje skutečnost, že provádí závažný přestupek přímo pod okny průčelí budovy, v níž je shromážděn největší počet policistů v Norsku. Harry se na okamžik zastavil. Ne proto, aby přestupku zabránil, nýbrž proto, aby si prohlédl plakát. Inzeroval koncert Russian Amcar Club v Sardinies. Harry si vzpomínal jak na tu dávno zapomenutou kapelu, tak na onu zrušenou hospodu. Olymp. Harry Hole. Tohle je očividně rok zmrtvýchvstání. Chystal se vykročit dál, když vtom za sebou zaslechl třaslavý hlas.

„Nemáš violin?“

Otočil se. Muž za ním měl na sobě novou čistou bundu G-Star. Nakláněl se vpřed, jako by mu do zad dul silný vítr, a podlamoval se v kolenou tak, jak je typické pro uživatele heroinu. Harry chtěl už už odpovědět, když mu došlo, že muž oslovil chlapíka věšícího plakát. Ten však jen bez odpovědi odešel. Nové zkratky u policie, nová drogová terminologie. Staré kapely, staré kluby.

Budova osloské věznice, nazývané lidově Botsen, byla vystavěna v polovině devatenáctého století a sestávala ze dvou větších křídel a vstupní části sevřené mezi nimi, což Harrymu pokaždé připomnělo zatčeného, jehož vedou dva policisté mezi sebou. Zazvonil u vrat, pohlédl do videokamery, zaslechl tiché zabzučení a vrata otevřel. Uvnitř stál uniformovaný dozorce, který ho vyvedl po schodech, a kolem dvou jiných zaměstnanců spolu prošli dveřmi do podlouhlé návštěvní místnosti bez oken. Harry už tu byl. Zde se vězni směli setkávat se svými nejbližšími příbuznými. Kdosi se chabě pokusil místnost zútulnit. Harry obešel pohovku a posadil se na jednu z židlí, neboť dobře věděl, co se tady odehrává v těch několika málo minutách, které vězni směji strávit se svými manželkami nebo přítelkyněmi.

Čekal. Všiml si, že má nadále na klopě saka připevnenou visačku pro návštěvy z policejního ředitelství, sundal ji a zastrčil ji do kapsy. Sen o úzké chodbě a sněhové lavině byl tu noc horší než obvykle, Harry v něm byl pohřbený a pusou měl plnou sněhu. Jenže kvůli tomu mu teď srdce nebušilo. Buší mu očekáváním? Nebo strachy?

Nestihl dojít k žádnému závěru, protože dveře se otevřely.

„Dvacet minut,“ pronesl bachař, odešel a dveře za sebou přibouchl.

Chlapec, který zůstal stát u dveří, se změnil natolik, až Harry málem vykřikl, že to není správná osoba, že to není on. Tenhle kluk měl na sobě džíný značky Diesel a černou mikinu s nápisem Machine Head, která, jak Harry pochopil, neodkazovala ke staré desce Deep Purple, nýbrž – podle jeho časových měřitek – k nové heavymetalové kapele. Heavy metal byl samozřejmě jen indicie, důkazem však byly oči a lícní kosti. Tedy lépe řečeno Rácheliny hnědé oči a vysoké lícní kosti. Byl to téměř šok vidět, nakolik jsou si teď podobní. Chlapec ovšem nezdědil matčinu krásu, na to měl příliš vystouplé čelo, což mu dodávalo chmurný, téměř agresivní vzhled. Ten ještě umocňovala hladká kštice, o níž Harry vždycky předpokládal, že ji chlapec zdědil po svém moskevském otci. Otcí alkoholikovi, kterého syn nikdy pořádně nepoznal, protože mu bylo jen pár let, když ho Ráchel odvezla zpátky do Osla, kde se později seznámila s Harrym.

Ráchel.

Největší láska jeho života. Tak prosté to bylo. A tak složité.

Oleg. Bystrý, vážný Oleg. Oleg, který byl tak uzavřený, který se nikomu nesvěřoval, s výjimkou Harryho. Harry to Ráchel nikdy nepověděl, věděl však o tom, co si Oleg myslí, co cítí a chce, víc než ona. Oleg a on

při hraní tetrisu na jeho gameboyi, oba stejně usilující o to, aby překonali rekord toho druhého. Oleg a on na rychlobruslařském tréninku v hale Valle Hovin, tehdy, když se Oleg rozhodl, že bude bruslit dlouhé tratě, a skutečně k tomu projevoval talent. Oleg usmívající se trpělivě a shovívavě pokaždé, když mu Harry sliboval, že si na podzim nebo na jaře zajedou do Londýna a podívají se, jak Tottenham hraje na White Hart Lane. Oleg, který mu občas řekl „tati“, když už bylo pozdě večer, byl ospalý a přestával se soustředit. Harry ho neviděl skoro pět let, před pěti lety ho Ráchel odvezla z Osla, utekla s ním před strašlivými vzpomínkami na Sněhuláka, z Harryho světa plného násilí a vražd.

Nyní stál u dveří, bylo mu osmnáct, byl téměř dospělý a hleděl na Harryho bezvýrazně. Nebo alespoň s výrazem, který Harry nedokázal interpretovat.

„Ahoj,“ pozdravil ho Harry. Krucinál, nezkusil si hlas, vyšlo z toho jenom chraplavé zašeptání. Chlapec si bude myslet, že je mu do pláče nebo tak něco. Jako by chtěl rozptýlit sám sebe nebo jeho, vytáhl krabičku cigaret a vsunul si jednu camelku mezi rty.

Vzhlédl a uviděl, jak Olegovi stoupá do tváří červeň. A vztek. Ten výbušný vztek, který prostě jenom přijde, zatemní člověku oči a způsobí, že mu naběhnou žíly na krku a na čele a chvějí se jako kytarové struny.

„Uklidni se, nezapálím si ji,“ ujistil ho Harry a pokývl k ceduli s nápisem „Zákaz kouření“ na stěně.

„To máma, vid?“ Hlas měl také starší. A zastřený vztekem.

„Co je s ní?“

„To ona tě sem poslala.“

„Ne, neposlala, já...“

„Jasně že poslala.“

„Ne, Olegu, popravdě řečeno ani neví, že jsem v Norsku.“

„Lžeš! Lžeš jako vždycky!“

Harry mu věnoval užaslý pohled. „Jako vždycky?“

„Tak jako jsi lhal, že se na tebe můžeme vždycky spolehnout, a ty ostatní bláboly. Jenže teď už je pozdě. Táhni si zpátky do... do toho svého zapadákova!“

„Olegu! Poslouchej mě...“

„Ne! Nebudu tě poslouchat. Nemáš sem co chodit. Nemůžeš si sem jen tak přijít a hrát si tady na tatínka, jasný?“ Harry viděl, jak chlapec s námahou polyká. Pak mu vztek z očí ustoupil, ale vzápětí se mu do nich vlila nová vlna černoty. „Už pro nás nejsi nic. Byl jsi jenom někdo, kdo se u nás vynořil odnikud, pár let tam pobyl a pak...“ Oleg se pokusil lusknout, avšak prsty mu jen neslyšně sklouzly. „Zmizel.“

„To není pravda, Olegu. A ty to víš.“ Harry slyšel svůj hlas, který byl nyní pevný a suverénní, který sděloval, že je Harry klidný a suverénní jako válečný křižník. Jenže kámen v žaludku mu oznamoval něco jiného. Byl zvyklý na to, že mu vyslychaní nadávají, nedotýkalo se ho to, v nejlepším případě ho to dokonce ještě víc uklidňovalo a zlepšovalo to jeho analytické myšlení. Jenže s tímhle chlapcem, s Olegem... proti tomuhle nemá obranu.

Oleg se hořce zasmál. „Vyzkoušíme, jestli to ještě pořád funguje?“ Přimáčkkl prostředníček k palci. „Zmiz... teď hned!“

Harry napráhl dlaně před sebe. „Olegu...“

Oleg zavrtěl hlavou a přitom zabouchal na dveře za sebou, aniž od Harryho odtrhl černočerný pohled. „Službo! Návštěva je u konce. Odvedte mě odsud!“

Harry po jeho odchodu ještě pár vteřin poseděl na židli.

Pak se s námahou zvedl a vyvrávoral do slunečního světla, v němž se koupal Botsenský park.

Zastavil a zahleděl se na budovu policejního ředitelství. Zamyslel se. Nato se vydal směrem k budově

s celami předběžného zadržení. V polovině cesty se však zarazil, opřel se zády o jeden ze stromů a semkl víčka tak pevně, až ucítil, že zpod nich vymáčkl vodu. Ztracené světlo. Ztracená pásmová nemoc.